

Број: I-РП -1-43/15
Датум: 18.12.2015.
Нови Сад

На основу утврђеног чињеничног стања у поступку покренутом по притужби Ђ.К.К. из С. у складу са чланом 42 став 2 Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинском заштитнику грађана - омбудсману ("Службени лист АП Војводине " број 37/2014), Центру за социјални рад општине Сента упућује

Мишљење

Центар за социјални рад општине Сента је неправилно и незаконито поступао приликом пружања заштите жени и деци која су у ситуацији насиља, супротно члану 40 Закона о социјалној заштити због тога што је пропустио да изврши процену и планирање пружања подршке жени и деци која су у ситуацији насиља.

Центар за социјални рад није применио Општи протокол о поступању и сарадњи установа, органа и организација у ситуацијама насиља над женама у партнерским односима, као ни Посебан протокол о поступању центара за социјални рад-органа старатељства у случајевима насиља у породици и женама у партнерским односима јер при првом сазнању о извршеном насиљу није применио прописану процедуру, пре свега није развио почетну процену, нити је жени која је насиље непосредно пријавила дао све информације о начинима заштите, процедури и обавезама институција, а није развио ни безбедносни план за жену и децу.

Центар за социјални рад није препознао насиље које трпе малолетна деца, није предузео мере ради њихове заштите нити је активно и континуирано спровео мере подршке.

Препоруку

Центар за социјални рад општине Сента треба у најкраћем року да изради план мера и безбедносни план за Ђ.К.К. и за малолетне ћерке.

Потребно је да Центар активно и континуирано спроводи психо-социјални третман Ђ.К.К. и малолетних ћерки, самостално или у сарадњи са другим институцијама и да осигура несметане контакте мајке са децом.

Потребно је у најкраћем могућем року извршити процену врсте и степена насиља које трпе малолетна деца од стране оца и предузети мере, пре свега спровести надзор над вршењем родитељског права од стране Р.К. и покренути поступке за заштиту малолетне деце.

Образложење

Покрајински заштитник грађана – омбудсман је спровео истрагу поводом притужбе Ђ.К.К. из С. која је навела да је жртва насиља у породици од стране супруга Р.К..

Покрајински заштитник грађана је у захтеву за изјашњење који је упућен Центру за социјални рад указао на то да судски поступци дуго трају, да су ћерке Р., Ш. и Н. које су остале са оцем у породичној кући вероватно жртве психичког насиља и да Р.К. наставља да врши насиље према Ђ. користећи институције и децу. Такође смо указали да је неопходно размотрити степен угрожености деце, али и осигурати несметане контакте мајке са децом.

Центар за социјални рад је Покрајинском заштитнику грађана поводом притужбе Ђ.К.К. доставио изјашњење број 551-413/15-03 од 25.11.2015. године. Из достављеног извештаја се види да се Ђ. први пут обратила Центру за социјални рад 04.03.2015. тражећи помоћ у смислу психо-социјалног саветовања како би заједнички решили породичне проблеме. Ова врста помоћи није помогла у превазилажењу проблема у браку, те мирење супружника није успело. Напомињемо да је мирење супружника међу којима постоји насиље неприхватљиво и да је супротно правилима и процедурама које центри за социјални рад треба да примењују у случају откривања насиља. Радници Центра за социјални рад треба да буду стручни и обучени да открију насиље и да независно од директних пријава и описа од стране жртве уоче односе и ситуације које могу да указују на постојање насиља, те је већ приликом првог обраћања потребно истражити све показатеље насиља.

Према подацима који су достављени, поступак за развод брака је покренуо супруг 25.02.2015. године, међутим он још није окончан. Ђ.К.К. и Р.К. не живе заједно од 28.05.2015. године. Наведено је да је заједнички живот престао тако што је Ђ. на провокације осталих чланова породице (супруга и малолетне деце) била приморана да напусти породичну стамбену зграду. У извештају наводите да је виђање између деце и мајке нередовно, те да је 15.10.2015. године у Центру за социјални рад урађен почетни план услуга са циљем постизања договора и конкретизовања начина виђања мајке и малолетне деце. План није поштован од стране оца и деце. Пошто су ситуација и конфликти у породици сложени, наводите да сте у рад са члановима породице укључили и психолога и педагога основне школе „С.С“, као и да је одржана конференција случаја у просторији Основног суда у Сенти уз присуство председника Основног суда Сенте, судија, јавног тужиоца, представника полицијске станице Сенте, директора Центра за социјални рад, водитеља случаја и адвоката.

Сматрате да до решења конфликта, односно спора може доћи једино доношењем одлука од стране месно и стварно надлежног органа, Основног суда у Сенти и у том циљу сте као орган старатељства тражили хитно поступање суда, пре свега ради одлучивања о вршењу родитељског права. Покрајински омбудсман је сагласан с тим да је неопходно хитније поступање суда и подржава напоре Центра за социјални рад да укаже суду на потребу ефикаснијег рада, међутим сматра да окончање судских поступака не води разрешењу настале ситуације. Наиме, сазнања до којих је Омбудсман дошао указују на то да Р.К. и даље врши насиље над Ђ. тиме што користи институције како би је онемогућио у остваривању њених права и посебно тако што врши психолошко насиље према деци и отежава и спречава виђање мајке и деце.

Иако наводите да сарађујете са осталим институцијама у раду са члановима породице, уочавамо да предузете активности не дају резултате и да је потребно спроводити конкретније

мере које морају бити директно усмерене ка свим члановима породице. Из круга насиља је немогуће изаћи без благовремене, целовите, континуиране интервенције стручњака запослених у институцијама и Центар за социјални рад као установа социјалне и породичноправне заштите у оквиру својих надлежности, поред директног пружања помоћи и подршке има и координаторску дужност, како би акције других институција друштвено организованих система помоћи и подршке биле правремене и целовите и пре свега усмерене на задовољавање потреба жртве породичног насиља и жртве у партнерским односима. Посебно је важно континуирано спроводити психо-социјални рад са децом како би ставови о породичним односима и прихватљивости насиља били промењени. Сматрамо да судски поступци не могу да реше проблеме у породици и да се само активним радом свих институција може постићи решење. Центар за социјални рад мора јасно да заузме став о постојању насиља, врсти насиља, жртвама и починиоцу, као и да изради план рада са сваким чланом породице, а да за жртве изради и безбедносни план.

На основу изјашњења Полицијске испоставе Сента закључујемо да полицијски службеници нису идентификовали примарног агресора нити уочили врсту насиља коју Р.К. врши над чланицама своје породице, те мере које предузимају, посебно када излазе на терен, код Ђ.К. стварају осећај минимализације претрпљеног насиља и фаворизовања насилника.

Подсећамо да Центар има обавезу да у свим фазама реализације свог делокруга рада од превенције, откривања и реаговања, остварује активну улогу и пружа помоћ и подршку особама које трпе насиље. Очекујемо да даље активности институција, пре свега Центра буду усмерене ка јасној идентификацији починилаца и жртава насиља, али и ка покретању судских и других поступака за заштиту жене и деце која насиље трпе. Рад са жртвама насиља мора бити континуиран и усмерен на подршку, а институције не смеју ни на који начин да подржавају насилника или оправдавају насиље.

На основу навода у притужби и изјашњења, доказа који су приложени, као и релевантних правних прописа у области заштите људских права Покрајински заштитник грађана - омбудсман је заузео став изражен у мишљењу и препоруци.

**ЗАМЕНИЦА
ПОКРАЈИНСКОГ ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА**

Даница Годоров